GÜNAYDIN

ustura 74

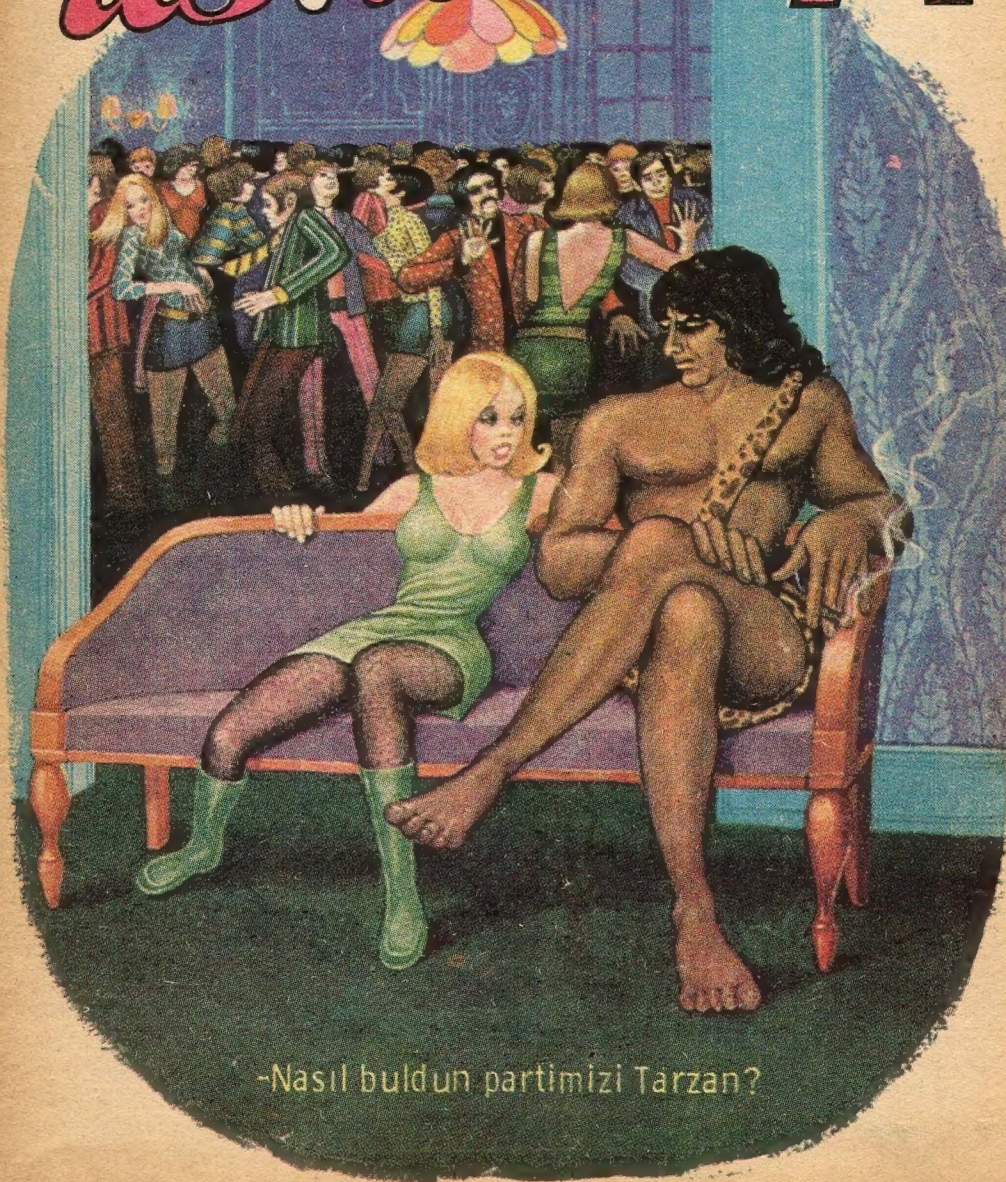

Başyazı

Açık konuşalım

Konuşan: Alişan Konuşkan

Şurası muhakkak ki, son zamanlarda iktidar ile muhalefet ve bilhassa üniversite çevreleriyle iktidar çerçeveleri arasındaki keskin tartışmaların seviyesi, halkımızın anlayamayacağı bir tegâşüşü mağşuş hale gelmiş bulunmaktadır. Bunun sonucu şudur ki, halkımız gazetede yazılanları, kürsülerde konuşulanları, karşılıklı tartışılanları anlayamamaktadır. Memleketin çok yakından ilgilenmesi gereken birçok mesail-i mühimmei mühimmat-ı zaviyetân-ı mütecaviretân ne olmuştur? Hiç... Oysa, halkımızın anlayacağı bir şekilde konuşup yazılması icap etmez mi? Meşhur mütefekkir Nikson (Bu başka Nikson'dur) demiştir ki: "Halkın anlamayacağı hiç bir şey yoktur, yeter ki senin ona anlatacağın bir şeyin olsun... Yine meşhur müteşaşirlerden İbni Hafazan El Kalpazan da şöyle demiştir: "Halk öyle bir şeydir ki, hükümetlerin her dediğini anlar ve fakat hiç bir dediğini hükümetlere anlatamaz" İşte halkın en güzel tarifi budur: halk, her şeyi anlayan ama hiç bir şeyi anlatamayan bir şeydir.

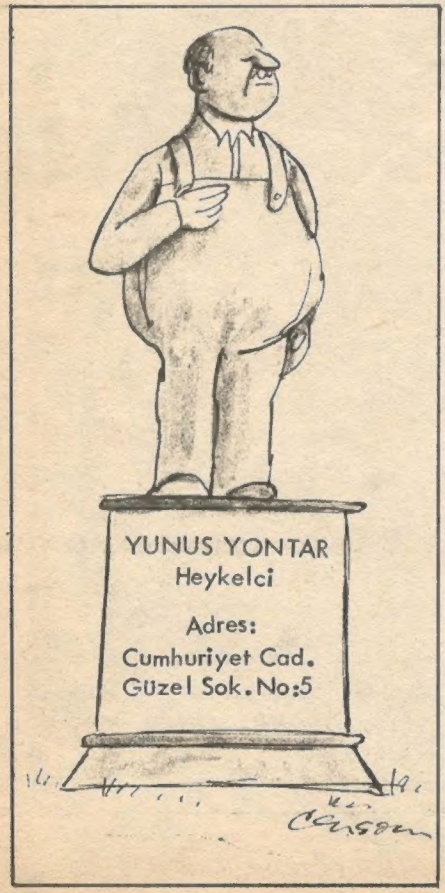

Binaenaleyh her şeyi halka açıkca ve anlaşılır bir tarz-ı nevîn ve üslub-u şirin ve lüks nermin-i âhenîn ile anlatmamız farzdır.

Açık konuşalım, son zamanlarda bazı profesörlerle, hükümeti temsil eden gayri profesörler arasında cereyan eden münakaşaları halkımız anlayamamıştır. Biz, bu makalemizde, anlaşılamayan bu meseleleri, halkın anlayabileceği bir açık kalb ameliyatı kadar basit olarak anlatmaya çalışacağız. Problem şudur: Plüralist bir toplumun ürünleri olan, toplum yapısının zarurî baskılarından doğmuş kararlarla farazî bir toplum iradesi merkezinin çalışması halinde mücerret

mefhumların tek ve kişisel kararları olarak alınmasında siyasî tercih, merkezî bir organ mıdır, yoksa serbest fikir ve mihraklarının etkilemeleriyle bir polemik unsuru haline gelen politik organizasyonlar, hukuk müesseseleriyle sosyolojik kavramları farklı olarak faydalı fonksiyonlara sevk etmek suretiyle formel demokrasiden kurtulup, demokratik rejimin kurulmasına doğru bir adım atılabilir mi?

Problemi bu kadar anlaşılır ve basit tarzda izah edince, elbet bunu anlamayacak insan yoktur. Her ne kadar ilim, ve bilhassa hukuk ilmi en kolay anlaşılır bir lâfı, en anlaşılmaz hale getirmek ve meselâ sol kulağını göstermek için, sol elini apışının arasından geçirip, sırtının üstünden ve çene altından geçirerek önden dolaştırıp arkaya çevirerek, sol kulağı tutup, "Efendiler, işte buna kulak derler!" demek ise de, bu fikrî akrobasilerin yeri, yalnız üniversite kürsüleridir.

Şimdi, yukarda arzettiğimiz problem üzerinde, bizim şahsi görüşümüzün hangi merkezde olduğunu izah edelim...

Evvelâ, plütokratik ve plüralist ve neoklâsik bir toplum olarak, ademi merkeziyet ve ademî iktidar mensubu olan sınıfsız ve dersanesiz ve hatta mektepsiz ve kitapsız olduğumuzu unutmadan yapılacak en basit iş, her şeyden önce kuvvetler müvazenesine- tabiî maksadımız mavi kuvvetlerle kırmızı kuvvetlerdir: diğer kuvvetler de lâzım ama benim neme lâzım- dengeyi bulmak icap ediyorsa, başka bir alternatifin paraleli üzerinde ve ekonomik planlamasında ilk aşamada varılan merhalenin ilmî olarak klâsifikasyonu ve deplasman suretiyle sistematiği elde edilerek bir sonuca varmaktır. Meseleyi işte böyle vazedince, anlaşılmayacak hiç bir yanı kalmaz.

Hiç şüphesiz bu önemli problem, değil böyle bir makale, birkaç makalenin dar çerçevesine sığmayacak kadar geniştir. Ama yine de, her meseleyi, halkın anlayacağı bir dille anlatmak vazifemiz olmalıdır. Biz, şunu diyoruz: Açıklıkta kaçıklık olmaz, onun için açık konuşalım.

-Rica ederim, önden buyrun!

MARCEL AYME'DEN BİR HİKÂYE:

İCRA MEMURU

Fransa'nın küçük bir kentinde Malicorne adlı bir icra memuru vardı. Görevine o denli bağlıydı ki, gerekirse kendi eşyalarına bile haczetmeye hazırdı. Ama kanun böyle bir şeyi öngörmediği için, kendi eşyalarını haczetmesi gerekmedi.

Malicorne karısının koynunda mışıl mışıl uyuduğu bir gece Aziz Pierre'in huzuruna çıkıverdi. Saint-Pierre, icra memurunu soğuk karşıladı:

-Adın Malicorne, icra memuruymuşsun... Senin gibiler cennete pek giremez.

-Daha iyi ya, meslektaşlarımla, birlikte olmaktan zaten hoşlanmam.

Bir sürü meleğin getirdiği koca bir kazanın yerleşmesini seyreden Aziz Pierre alaylı gülümseyişle,

-Çok hayalcisin, dedi.

-Hayalci değilim, ama umutluyum, o kadar... Gerçi Tanrı'nın günahkâr bir kuluyum, ama ömrüm boyunca her pazar kiliseye gittim ... Kimsenin on parasını çalmadım. Haciz görevimi de şeflerimi memnun edecek biçimde tam yaptım.

-Yaaa, öyle mi! Peki, şu kazana ne dersin? İçi, eşyalarını haczettiğin dul kadınlarla öksüz çocuklara döktürdüğün göz yaşıyla dolu...

Malicorne,

-Ne yapayım, dedi, borçlarını ödemeyince, icraya verilirler, malları haczolunurken de bol bol göz yaşı dökerler, bundan benim ne günahım var?

Saint-Pierre meleklere öfkeyle bağırdı:

-Çabuk bunu cehenneme atın, çabuk, çabuk!..

Malicorne,

-Bu adaletsizliği Tanrı katında temyiz ediyorum! diye bağırdı.

Usul, usuldür. Çok geçmeden Tanrı göründü. Saint-Pierre olanları anlatınca, Tanrı ona çıkıştı:

-Yoksulun malını haczederken icra memuru, kanunun elinde bir âlettir. Kendisi bundan dolayı niçin sorumlu tutulsun? Ama bu işi yaparken, dullara, öksüzlere, yoksullara acıması gerekirdi. Acımış mı?

Saint-Pierre,

-Hayır efendim, dedi, tam ter-

-Siz olağanüstü iyiliksever bir insansınız!

sine, yaptıklarıyle övünüp duruyor.

Malicorne,

-Görevimi yaptığım için elbet sevinirim: görev yapmak suç mu ? dedi.

Tanrı,

--Çoğu zaman değildir ama, dedi, senin durumunun özelliği var. İşlediğin sevaplar nedir, bir de onlara bakalım.

-Arkamda hiç borç bırakmadan dünyadan göçtüm. Hiç bir kilise ayinini kaçırmadım.

-Başka ?

-Bir gün de kiliseden çıkarken bir yoksula para verdim.

Saint-Pierre atıldı:

-Doğru, ama o para kalptı.

-Ben ne bileyim ?Sağ elinin verdiğini sol el bilmemeli, denir.

İcra memurunun hiç bir sevap işlemediği belliydi. Tanrı,

Saint-Pierre'e,

-Bu herif beş para etmez, dedi ama sen de adaletsizlik ettin. Bir memur, görevini yaptığı için suçlanamaz. Bu herifin yeri cehennemin dibi, ama hükmü usûlden bozmak gerekiyor.

Tanrı, Malicorne'e döndü:

-Seni bir daha dünyaya gönderiyorum. Bir daha gelişinde cennete girmek istiyorsan çok sevap işlemeye bak...

Ertesi sabah uyanıp da kendisini karısının koynunda bulunca, rüya gördüğünü sandı. Ama cenneti hak etmeye çalışmaktan da geri kalmadı. İlk iş, boş bir defter aldı, sayfaları çizgiyle ikiye böldü, sol sütunun başına "Günâh", sağ sütunun başına da "Sevap" yazdı.

Saat dokuzda en çok işlem yaptığı adamlardan M. Gorgerin çıkageldi. Gorgerin, kentte kırk iki apartmanı olan zengin bir adamdı. Ama

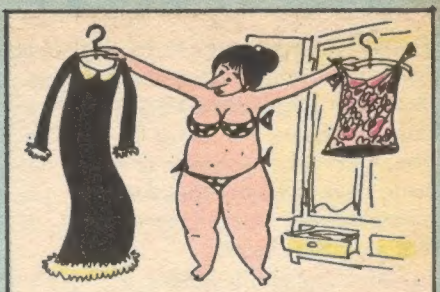

-Mini mi giysem, maksi mi?

parasız kiracılarının kirayı vermemeleri yüzünden sık sık Malicorne'a baş vurmak zorunda kalıyordu. Bu kez de kirayı ödeyemeyen yoksul bir terziyle başı dertteydi. Malicorne, Gorgerin'e birkaç zaman daha beklemesini salık verdi Öğleyin eve gelince, mutfağa girdi. Hizmetçiye,

-Aylığına elli frank zam yapıyorum.

Karısının şaşkın bakışlarına aldırmayarak defterini çıkarıp sevap hanesine şunu yazdı: "Hiç bir işe yaramayan hizmetçinin aylığına elli frank zam."

Kentin yoksul mahallesini kapı kapı dolaşıp hal-hatır sordu. Onu kuşkuyla karşılıyorlardı ama o, her evden çıkarken elli frank yardım bırakıyordu. Dünyaya yeniden gelişinin daha ilk gününde, defterine on iki sevap yazmıştı. Sonraki günler de yine bu hızla sevap işledi.

Malicorne'un bu iyilikleri dedikodu konusu olmaya başlamıştı. Herkes onun milletvekilliğine göz diktiği için, çıkarını gizleyerek böyle numaralar yaptığına inanıyordu. Malicorne yine de iyilik etmekten vaz geçmedi.

Bir sabah, Gorgerin'in üç katlı, pis ve bakımsız apartmanına girdi,

çatı katına tırmandı. Karşılıklı iki daireden birinde bir çocuk ağlıyor - du. Kapıyı çaldı. Zayıf yüzü erken - den buruşmuş bir kadın kapıyı açtı . Basık tavanlı, daracık iki odalı dairede eşya diye bir tahta masa, iki sandalye, bir somya, bir de eski dikiş makinesi vardı.

Malicorne, ilk olarak bir yoksulun evine girmekten utandı. Her zamanki gibi,

-Üzülmeyin, Tanrı büyüktür. de - di.

SUÇSUZLAR

Yeni tutukluyu, ağır hapis cezalıların bulunduğu koğuşa tıkmışlardı. Hükümlülerden , biri,

-Suçun ne? diye sordu.

-Valla bilmiyorum. Hiç bir suçum yok. Yakalayıp attılar içeri...

Soruyu soran kahkahayı bastı,

-Öyleyse yandın, dedi, baksana, bu koğuştakilerin hepsi de senin gibi suçsuzdu...

*

GÖREMEDEN GİTTİ

Ölen politikacıya çok büyük cenaze töreni yapıldı. İki kamyon dolusu çelenk geldi . Eşi üzüntüyle yakınıyordu:

-Ah, ne olurdu bugünleri de görseydi... Ne de severdi böyle büyük törenleri, eller üstünde taşınmayı... Yazık oldu, göremeden gitti!

Yoksul terzinin karşısında utangaç duruyor, yüzüne bile bakamıyordu. Birdenbire kapıya sert sert vurulmaya başlandı. Terzi, korkuyla yerinden fırladı. İçeriye giren ev sahibi Gorgerin.

-Eh artık tamam, sökül paraları bakalım! dedi.

Malicorne, kucağındaki terzinin çocuğunu yere bırakıp, evsahibine

-Defol! diye bağırdı.

-Çıldırdın mı Malicorne, ben ev sahibiyim.

Malicorne, gerçekten çıldırmıştı.

-Kahrolsun ev sahipleri! Kahrolsun evsahipleri! diye bağırarak , adamı dışarı attı.

Çok kızan evsahibi Gorgerin tabancasını çıkarıp iki el ateş etti. Malicorne cansız yere yığıldı. Saint-Pierre'in karşısına geldiği zaman, ordan geçmekte olan Tanrı,

-Bak, bak, dedi, senin icra memuru yine gelmiş. Bakalım, bu kez neler yapmış?

Saint-Pierre,

-Hesabını görelim, dedi, sevap olarak bir tane var ama okkalı bir sevap. İcra memuru olduğu halde, "Kahrolsun evsahipleri! diye bağırmış, hem de üstüste iki kez...

Tanrı hayranlıkla,

-Ne güzel! dedi.

-Hem de bir yoksulu, evsahibine karşı savunurken can verdi.

Tanrı meleklerine,

-İcra memuru şerefine ilâhiler okuyun! diye buyurdu.

Cennet kapısının iki kanadı birden açıldı. Malicorne'un ruhu, ilâhilerle cennete girdi.

-Her zaman ille de kapıyı vurman mı gerekir?

YARI YARIYA

Pastırma seven misafiri için ev sahibi iyi, katkısız pastırma almak ister. Komşusu pastırmacıya,

-Aman, der, ağzının tadını bilen bir misafirim gelecek, onun için bana iyi yerinden pastırma ver...

-Madem, misafirin hatırlı bi herif, gel sen bastırmadan ne vazgeç, sana ben hindi sucuğu vireyim...

-Neden?

-Sen beni diğme, basdırma eccik garışık da... Sen, gel, hindi sucuğu al...

-Dediğin olsun... Yalanız... Ülen ağam, siz hiylesiz iş yapmazsınız, gel şunun doğrusunu söyle : Halis hindi sucuğuna ne garıştırdın başka?

-Heç canım... Yabancı olsa töbe söylemezdim, sen yabancı değelsin ya... Birez eşşek eti..

-Ne kadar?

-Çok değel vallaha, yarı yarıya... Bir hindiye bir eşşek !

KOCASI

Otobüse binen kadın, kolunun altındaki şemsiyeyi kılıç gibi tutuyordu. Biletçi,

-Bayan, lütfen dikkat edin, dedi, şemsiyeniz arkanızdaki adamın gözünü çıkarcak...

Kadın kızgınlıkla,

-Sana ne? diye bağırdı, çıkarırım, çıkarmam.. O benim kocam.

TORPİDO

Bir yaşlı denizci, salonda bir hanımı meşgul etmek için ona, savaş anılarını anlatıyordu :

-Bir gece güvertedeydim, birden büyük bir torpidonun üzerimize doğru geldiğini görmeyeyim mi !

Kadın öyle heyecanlandı ki,

-Aman Allahım ! diye bağırdı, inşallah bizimkilerden biridir.

Bonjour mes cher enfants,

Kommantalevu, lezanfan aö la patri lö jur dö la gürültü et - arrive. Lö soltano Soleman te - petaklak, hacı yatmaz, nö kom - pran pa, kö sö tre danjörö. Pur se firer kredi dö la bank agri - kültür dizvit milyon, dö la bank.. (bravo) e nöf milyon. Lö trium. - vira dö frer e Soloman manyefik travay boku boku manyetik. Lö Kaben komple, lodör tremove, ilniya o kün şanjıman. Lö direk - siyon dö la vuatür kimin elinde bilinmiyor, lö vites dört geri . bir ileri kom mehter. Lö vuatü - rün gerisi tre biyen çalışıyor. Ön takımlar malad, malörözman.

Klüb dö santet ile klüb dö sankilotlar maçı terezerteresan.

-Çok gerçekçi... Tablolarımızı işte bunun için seviyorum...

YANLIŞ GELEN MEKTUP

Bir okurumuzun, Fransa'da öğrenimde bulunan oğullarına yazdığı mektup, bir posta yanlışlığıyla elimize geçti. Mektubu okuyunca, okurlarımızın bu beğeniden yoksun kalmamaları için, Fransızca yazılmış mektubu yayınlamaktan kendimizi alamadık.

Santetler pur gerantî dö la maç, sankilotlardan oyuncu aşet edi - yorlar. Sankilotların kıçına bi - rer yamalı don verip transfere dö santet. Santetlerden karan - tön kırkbir kere maşallah pöti kafa eski klüplerine girecek de - niyor.

Santetlere banko jue edebi - lirsin, sürpriz ilniyapa. Maç şike possibl, doneler ortada, malö - rözman hakem o biçim. Bizim Poppolo Klüp (ki republiken poppolo klüp) impossible şampi - yon e puvvar. Arbitr santet'le - ri kolluyor. Bizim kapiten Pacha lig bozulmasın için şakjur çeki - yor diskur orijinal. Önjur silan - se, ortalık karıştı.

Jö aşöte bir arsa avek tak - sit, lö metrekare iki lira, lö tu otuz dekar. Jö peyye peşinat yüz papel. Kontr arsa banka kre - di on beş milyon kom öbürleri . Jö vand arsa rü fermen sosyete yirmibeş milyon Suisse, avek a - vion vuvayyaj İsviçre, Monte Karlo, San Remo, Riviyera etsö - tera, oh kekâh... Kel illüzyon!

Lö hava d'Ankara çok pis. Ameriken e alleman e Frans sipesiyelist travay ki temizlik pislik. İliya dö ihtimal. Ön-kim yapıyor pislik, yakalanacak o yapacak pürifikasyon. Dö - kim pisletiyor, yakalanacak e ka - muflaj. Lö döziyem ihtimal kuv - vetli.

Set iver dan Istanbul ön de - fa niyej yağdı. Laplüi dö az yağdı. Terkos e Elmalı dolmadı. Toz boku, çamur boku, sinek boku, boku-boku.

Babanız, Yeşilköylü Hidayet Traşı bitirdi nihayet

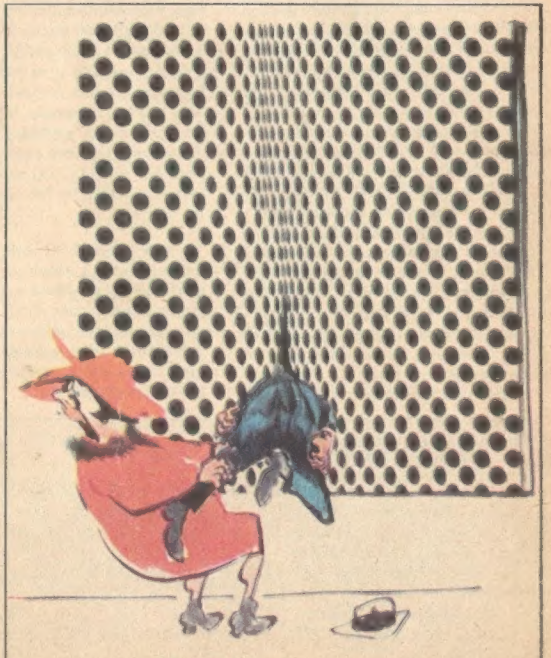

-İmdat! Kocam gidiyor... Çabuk ressamı çağırın!.

Mizah Edebiyatı Tarihimizden bir yaprak

Osmanzade Taib

Divan edebiyatı hicivcilerinin, genel ve en belirgin nitelikleri şudur: Çıkarlarına göre övgüler, çıkarlarının bozulmasına göre de yergiler yazarlar. Çıkarı varken övdükleri kişileri, çıkarı bozulunca yerdikleri çok görülür. Ağızlarına ya da akıllarına gelince, yeri geldi diye hemen nükteyi kondururlar, yani kendilerini ve ağızlarını tutamazlar. Kısacası, yergi için yererler, nükte için nükte yaparlar. (Elbet bu genellemenin ayrıcaları vardır).

Osmanzâde Taib, bu genel nitelikleri taşıyan Divan taşlamacılarının tipik bir örneğidir. Divan edebiyatının ustalarından olan Osmanzâde Taib İstanbulludur, iyi bir öğrenim görmüş, müderrislikler ve kadılıklarda bulunmuştur. Hazırcevaplığı, dilini tutamazlığı ve yergileri yüzünden, birçok kez işi ve rütbeleri geri alınmıştır.

1713'de Halep Kadısı oldu. Bir yıl sonra azledildi. İstanbul'a dönüşünde Sadrazam Damat İbrahim Paşa'ya sığındı. Damat İbrahim Paşa'nın huzurunda türlü şaklabanlıklar yaptığı, yaltaklıkla müsahib bile olduğu eski dergilerde yazılıdır. İbrahim Paşa sayesinde elde ettiği Demirkapı çiftliği, o dönemin en bakımlı, en bayındır, zengin yeriydi. Vakıf'tan alıp onartıp canlandırdığı bu çiftliğe, sadrazamı, şeyhülislamı, kapudanıderyayı şölene çağırmıştı. O sırada bir dörtlüğünü okuyarak padişahı da çiftliğe davet edip dalkavukluk etmiştir.

Her olaydan bir dalkavukluk bahanesi çıkaran Ahmet Taib, Belgratkalesini düşmana veren bir bozgunun sonucu olan (1714) Pasarofça antlaşmasından sonra bile " Teselîmâme" adını verdiği, bu yenilgiyi Tanrı isteği olarak anlattığı bir kasîde yazmıştır.

NE O NE ÖBÜRÜ

Amerikan gangsterlerine özenen altı arkadaş, plânladıkları gibi, bir banka şubesine daldılar. Kimisi tabancayla memurları korkutur, kimisi de kasayı boşaltırken içlerinden biri de bankacı kızlardan en güzelinin beline sarılarak, arkadaşları için,

-Hayvan herifler, n'olacak...Gözleri paradan başka bişey görmez ki.. dedi.

Sonra güzel kıza sordu :

-Güzel güzel, tatlılıkla mı, yoksa tabanca zoruyla mı geleceksin?

Güzel kız,

-Ne o, ne öbürü, dedi, yalnız para kuvvetiyle burdan çıkarım...

Asıl adı Hamdi olan Tâib'in dilinden, kaleminden herkes yaka silkerdi; çok ağır, hatta müstehçen taşlamalar yazardı. Oysa kendi söylemesine göre, mizah ve hicivden çoktan el çektiği halde, görüştüğü kimselerin iftiralarından kurtulamamıştır. Bundan öyle bunalmış ki, Kadıköyü'ndeki köşküne çekilmiş, Demirkapı çiftliğinde çiftçilikle uğraşmıştır. Şu beyti, şairin o zamanki bunalımını içtenlikle anlatıyor:

Halktan gönlümün ol mertebedir vahşeti kim,
Aks-i âdem deyu mir'âta nigâh eyliyemem

Özetleyin yergiden, taşlamadan, hatta şiirden vaz geçmiş, tarih, ahlâk eserleri ve çevirilerle uğraşmıştır. Bu broşürlerinden birinin sonundaki şiirden birkaç dize sunuyoruz:

Hoş demiş bir şair-i mu'ciz-beyan
Rahat-el-insan fî hıfz-ıl-lisan
Rahat olmak isteyen bir erbab-ı dil
İltizam eyler sükûtu muttasıl
Akıbet bu dâr-i bî-ihtiyar
Eyledim semt ü sükûtu ihtiyar

Padişahın oğlunun sünnet, kızlarının gelin edilmesi vesilesiyle, tarih ve kasideler yazdı. 1717'de Üçüncü Ahmet'in İbrahim adında bir oğlu doğdu. Bu fırsatı da kaçırmayan Tâib bir tarih yazdı. Bu tarih padişaha sunuldu. Bunun üzerine hükümdar "Makbulüm olmuştur. Asrın melik-iş-şuarası olduğu vücuh ile sabittir" dedi ve bir hatt-ı hümayun ile "Reis-i şairan", "Melik-iş-şuara", "Sultan-uş-şuara"-- şairlerin en büyüğü--ilân edildi.

1719'da Mısır kadısı oldu. 1723-de zehirlenerek öldü. Mısır valisinin zehirlettiği söylenildi.

Osmanzade Taib'den

TAŞLAMA

Çıktı ateş bahasına hizüm
Satılır dirhem ile ud'âsâ
Cilveger micmer-i tesâvîde
Karagünlükla anber-i sarâ
Ya kömür şöyle kim gubarı dahi
Tutya oldu dideye hâlâ
Arpayı hot tafahhus eyleme kim
Arpalık hasılı yetişmez ana
Arpa torbası sanır anı gören
Olsa bir gözde arpacık peydâ
Revgan-i dil erimede şeb ü ruz
Mum deyu şem'a-veş yanıp fukara
Revgani sade iştirası muhal
Ki bahasına etmez akçe vefa
Şimdi bir yağlı kapı da yok kim
Edelim anda derd-i cûa deva
Hasret-i bali sorma bâle kânın
Kadr-i sükkerden olmada belâ
Kahveyi mezhebine uydurdu
Nohudu kavurup içer zürefa
Ser-i dervişte bir külâh görse
Balkabağı sanıp kapar gureba
Sabun anılsa ağzımız köpürür
Üştür-ü kefzeban gibi meselâ
Koltuğunda somun sanıp sevinir
Bir fakir olsa mübtela-yı vebâ
Bu galâya sebep nedir bilmem
Yine herşeyde var bakılsa raha
Her taraftan zahire gelmekte
Pür sefain ile leb-i derya
Yolun öğrendi satmanın tüccar
Sorar izler kimesne yoh zira

• Hizüm-odun, Ud'âsâ-ödağacı, deyu-diye, bâl-kalb, kânın-kiranın, raha - bolluk.

İSKOÇ FIKRALARI

Bütün dünyada İskoçyalılar aşırı tutumlu ve çok eli sıkı insanlar olarak tanınırlar. Bu yüzden İskoçyalılar üzerine pek çok cimrilik fıkraları uydurulmuştur. Birkaç İskoç fıkrası sunuyoruz.

APTALCA SORU

Bir İskoç köyünde, köylü delikanlı, babasına seslendi:

-Baba, bizim tarlaya komşunun ineği girmiş, ne yapayım?

-Ne aptalca soru, dedi, tabii önce sağar, sonra salıverirsin...

UCUZ YEMEK

Bir İskoçyalı her nasılsa Paris'e gelmişti. Gezerken bir lokantanın önünde koskocaman bir liste gördü: "Bugünün yemekleri"...

İçeri girip, garsona sordu:

-Listede olmayan yemekler dünden kalma mı?

NİÇİN AĞLIYOR?

İskoçya'da, bir şehrin en büyük zengini ölmüştü. Cenaze törenindekilerden biri, kendini paralarcasına dövüne rek ağlıyordu. Bir arkadaşı yanına sokulup sordu:

-Niçin bu kadar ağlıyorsun? Ölen adam senin akraban filân da değildi..

İskoçyalı,

-İşte ben de onun için ağlıyorum ya... dedi.

ON KELİMELİK

İskoçyalı üç kardeş babalarının Londra'da ağır hasta olduğunu öğrenince, en büyüklerinin Londra'ya gitmesine karar verdiler. Bu arada bir şiline 10 kelimelik bir telgraf çekebileceğini hatırlattılar.

O akşam, ağabeylerinden şöyle bir telgraf aldılar!

"Salimen geldim. Babamız öldü. Cenaze salıya. Arsenal iki, Sunderland bir."

DÖNÜŞ BİLETİ

İki İskoçyalı kozlarını paylaşmak için düello edeceklerdi. Ama

-Vaaay !.. Sana ne zaman piyango çarptı yahu?

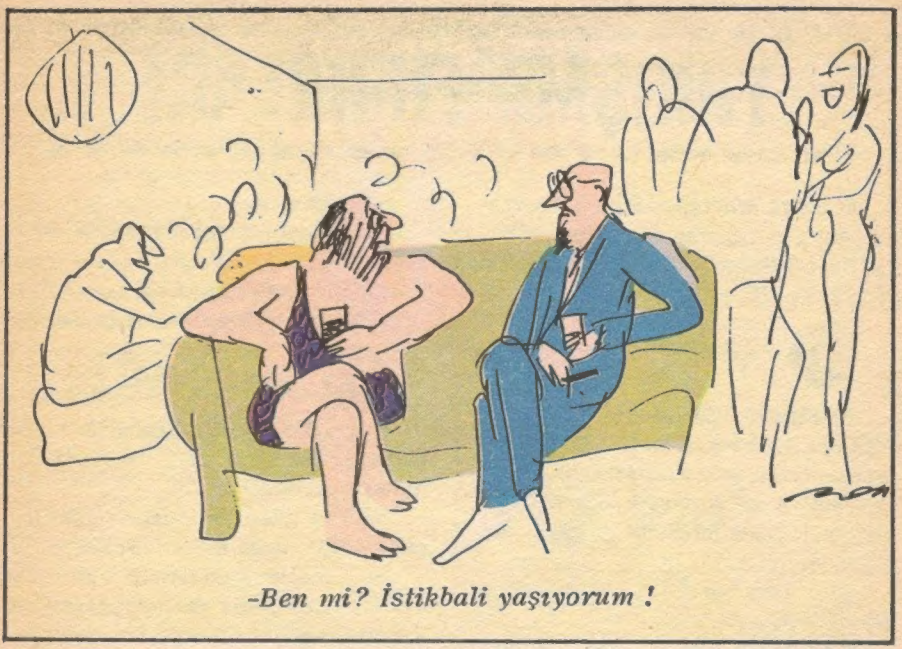

-Ben mi? İstikbali yaşıyorum !

düello yasak olduğu için, trenle uzak bir yerde kıra gideceklerdi... Garda bilet alırlarken, biri.

-Bir gidiş- dönüş bileti verin! dedi, gişedeki memura.

Öbürü,

-Bana yalnız gidiş bileti... dedi.

Sonra arkadaşına dönüp,

-Ben her zaman yalnız gidiş bileti alır, hasmımın dönüş biletiyle gelirim... dedi.

PROGRAM

İskoçyalı sinema gişesine gidip fiyatları sordu. Gişedeki adam,

-Birinci yirmi şiling, ikinci on şiling, program da bir şiling, Hangisinden vereyim, birinci mi, ikinci mi ? dedi.

İskoçyalı,

-Mersi, dedi, ben programda oturmayı severim.

İKİZLER

Glascow nüfus dairesine giren bir İskoçyalı, memura.

-Bir oğlum doğdu, kaydını yaptırmaya geldim, dedi.

Adı nedir ?

-Maç.

-Ne zaman doğdu ?

-Dün.

-Nerde doğdu ?

İskoçyalı bütün soruları cevaplandırdı ...

Memur,

-Artık gidebilirsiniz, işiniz bitti... dedi.

İskoçyalı şaşkınlıkla,

-Ama ne kadar vereceğim ? dedi.

-Para istemez. Nüfusa kaydedilmek parasızdır.

-Ya birden fazla çocuk olursa ?

-Kaç çocuk olursa olsun...

-Yaaa! Neden önceden söylemediniz ? Madem ki parasız, öyleyse çocukları ikiz diye yazın lütfen...

YARIŞMA FIKRALARI

Kartal Maltepesi (İstanbul) - Bağdat Cad. Süzmetaş yanı No : 96, Nil Ticaret Mustafa Berktan eliyle Kubilay Önal yazıyor :

151 ÇEYREK

Erzurum'a gitmek için garda tren bekliyorduk. Küçük çocuklar, tarak, ciklet, şeker, simit, çikolata gibi şeyler satıyorlardı. Ancak beş-altı yaşlarında küçücük bir kız da şöyle bağırıyordu :

-Bir tane yiyen tombul teyze gibi oluyor...

Hepimiz çocuktan birer çikolata aldık. Arkadaşlardan biri çocuğa sordu :

-Sen hiç bunlardan yemedin mi?

-Yediiim...

-E, neye tombul teyze gibi olmadın?

Çocuk başını yere eğip,

-Ben çeyrek yedim amca..dedi.

152 BELLİ OLMAZ !.

Bir arkadaşımız, başka bir arkadaşın karısına olan davranışını eleştiriyordu :

-Karın güzel, namuslu, işbilir, çalışkan, e daha ne istiyorsun?

Bu eleştiri karşısında bozulan arkadaş hiç cevap vermeden ayakkabısının tekini çıkardı,

-Bu ayakkabı da çok rahat, çok güzel, dedi, ama neresinden ayağımı vurduğunu benden başkası bilmez...

■

Kozlu (Zonguldak) -Bahçeli kahve, Ziya Karaca yazıyor:

153 KIRARSA

Altmışını geçkin dul kadın, kendisinden daha yaşlı olan komşusu erkekle evlenmek ister. Yaşlı adam,

-Evleneceğim kadın dişli olmalı, der, eğer bir gecede dişleriyle kırk fındık kırabilirse onunla evlenebilirim.

Kadın bunu duyunca fındık kırmaya girişir, girişir ama ağzında da diş yok zavallının... Ertesi sabah adam gelip sorar:

-Nasıl, fındıkları kırabildin mi?

Yaşlı kadın,

-Heee, der, şu ağzımdakini de

OKUR KARİKATÜRLERİ :

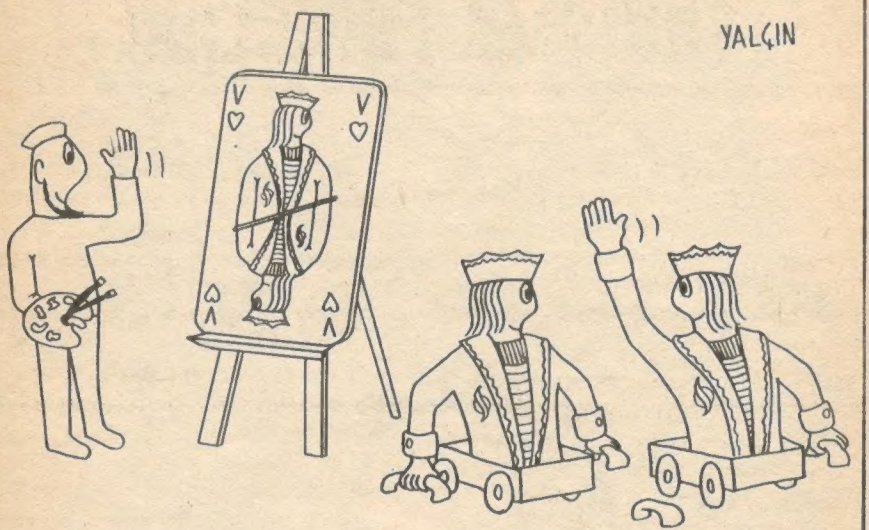

kırarsam, geriye kırılacak daha otuz dokuz fındık kalıyor.

■

İçcebeci (Ankara) -Tellikaya Sok. No.-8/3 Somman Apt. Serim Yurt yazıyor:

154 DÜŞECEK

Beşiktaş'a gitmek için Karaköy'den otobüse binmiştim. Otobüs çok kalabalık, başka yolcu alacak yer de olmadığından şoför duraklarda durmadan geçiyor, otobüsü de çok hızlı sürüyordu. Yaşlı bir kadın, şoföre,

-Oğlum, durdur otobüsü, düşeceğim! dedi.

Şoför,

-Bişeycik olmaz, düşmezsin! dedi.

Kadın bu kez bağırmaya başladı.

-Düşeceğim be, düşeceğim, durdur şunu!

Öbür yolcular kadını tutup,

-Düşmezsin, düşmezsin! diyorlardı.

Kadın,

-Size ne yahu, bırakın düşeceğim! diye feryat ederken, yolculardan biri,

-Bu kadın Azerbaycanlı, onun için, "İneceğim" diyeceğine "Düşeceğim" diyor.. dedi de, şoför otobüsü durdurdu, kadıncağız da indi.

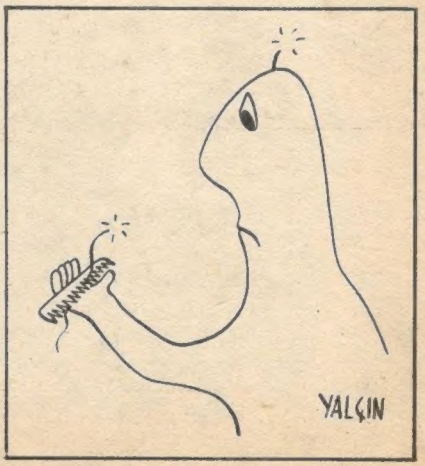

Türkiye'de şimdiye dek Türk Mizah Edebiyatı Tarihi yazılmamıştır. USTURA, gördüğünüz gibi, bu eksikliği giderecek bir dergidir. Her sayısında Türk Mizah Edebiyatı'nın belgelerine ve Türk karikatürcülerinin eserlerine yer veren USTURA'ları biriktirip ciltlerseniz, Türk Mizah Edebiyatı tarihi kazanmış olacaksınız.